Inleiding

De gemeente Zwolle wil voor alle inwoners gelijke kansen op een gezonder en kansrijker leven. Wij willen dat iedere inwoner van Zwolle de kans krijgt om zich te ontplooien en te ontwikkelen, om een gezonder leven te leiden, diens welbevinden te vergroten en volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. Vanuit basisvaardigheden doen we dit door iedere niet-inburgeringsplichtige volwassen inwoner (18+) met een (leer)vraag een passend aanbod op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden te bieden.

Recent zijn de nieuwste resultaten van het PIAAC-onderzoek[1] bekend geworden. Hieruit blijkt dat in Nederland 15,9% van de 16-65-jarigen lage taalvaardigheden heeft. Dit is een stijging van 3,9% vergeleken met het PIAAC-onderzoek[2] van 2012. Daarnaast heeft 15,5% lage rekenvaardigheden. De overlap tussen beide groepen is groot: acht op de tien mensen met lage taalvaardigheden, beschikt ook over een laag niveau van rekenvaardigheden. Omgerekend naar absolute aantallen gaat het om ongeveer 2,2 miljoen volwassenen tussen de 16 en 65 jaar met lage taal- en/of rekenvaardigheden. De concretisering van dit cijfer naar Zwolle is nog niet inzichtelijk. Wel kan in meer algemene zin worden gezegd dat het aantal mensen met geringe basisvaardigheden groeit door: vergrijzing, de instroom van nieuwkomers en het dalen van het niveau van basisvaardigheden bij jongeren.

Gezien de landelijke groei van het aantal mensen met geringe basisvaardigheden, biedt deze uitvoeringsagenda zowel de noodzakelijke acties als de ambities om duurzame verbeteringen te realiseren. Dit doen we door samen met onze partners, ervaringsdeskundigen en inwoners te werken aan de volgende vijf ambities:

1. We vergroten het bereik en het effect van het aanbod voor volwassenen.
2. We zetten extra in op het bereiken van inwoners met Nederlands als eerste taal.
3. We zetten in op preventie van (taal)achterstand bij kinderen en jongeren.
4. De aanpak basisvaardigheden bedden we structureel in binnen de beleidsterreinen van het sociaal domein, waarbij we de focus leggen op:
    - Werk en inkomen.
    - Financiële redzaamheid.
    - Gezondheid.
5. We passen onze communicatie verder aan zodat ook de inwoner die minder taalvaardig is ons kan begrijpen.

Voor de totstandkoming van de uitvoeringsagenda spraken we met partners, ervaringsdeskundigen, inwoners en de Participatieraad. In deze uitvoeringsagenda geven we per ambitie weer welke acties we gaan uitvoeren. Het betreft zowel de reeds gestarte acties als de nog uit te voeren acties. Dit biedt een volledig en integraal overzicht van de voortgang en de te nemen stappen.

[1] Resultaten PIAAC 2023 - Piaac Onderzoek

[2] Houtkoop, W.A., Allen, J.P., Buisman, M., Fouarge, D., & van der Velden, R.K.W. (2012). *Kernvaardigheden in Nederland. Resultaten van de Adult Literacy and Life Skills Survey (ALL).* ‘s Hertogenbosch: ECBO: Expertisecentrum Beroepsonderwijs.

Ambitie 1: we vergroten het bereik en het effect van het aanbod voor volwassenen

Dit doen we door:

- Werken aan bekendheid en bewustwording.
- Het versterken van het formele en non-taalaanbod (bij deze ambitie gericht op inwoners met Nederlands als tweede, derde of vierde taal).
- Het verbeteren van de aanpak laaggecijferdheid en digitale vaardigheden.

Werken aan bekendheid en bewustwording				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het bevorderen van bewustwording over geringe taal-, reken- en digitale vaardigheden bij onder meer inwoners (NT1 en NT2), professionals en werkgevers, met als doel het stimuleren van participatie, (zelf)redzaamheid en een inclusieve arbeidsmarkt.	Basisvaardigheden is een breed thema. Dit heeft ook gevolgen voor de manier we willen communiceren en wie de doelgroep is. In 2025 ligt de focus op de volgende thema's: 1. April: gedigitaliseerde criminaliteit. Publiekscampagne gericht op het vergroten van weerbaarheid tegen digitale criminaliteit. Hierbij is tevens aandacht voor het huidige aanbod gericht op het versterken van digitale vaardigheden. 2. Mei/juni Werkgeversaanpak. Campagne gericht op MKB-werkgevers (zie hieronder). 3. September: Week van Lezen en Schrijven met onder andere 'Zing Nederlands met Me'. (gericht op inwoners). 4. November: gezondheidsvaardigheden. Publiekscampagne (nog nader uit te werken).	In wisselende samenstelling zijn betrokken: Gemeente Zwolle (Communicatie, Team Educatie, Gezondheid, Ruimte en economie, Arbeidsparticipatie, Basisvaardigheden), Taalpunt Zwolle, Informatiepunt Digitale Overheid (IDO), Travers Welzijn, Stadkamer, Tiem en andere samenwerkingspartners.	2025.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken. Daarnaast wordt jaarlijks een communicatiebudget gereserveerd in de begroting.

Vergroten van bewustwording bij werkgevers van de omvang en impact van laaggeletterdheid om zo werkgevers te stimuleren actie te ondernemen, met als doel een effectievere, inclusieve en duurzame arbeidsmarkt.	Organiseren van theatervoorstelling 'Laaggeletterd'[3] inclusief voortraject en vervolgacties.	Gemeente Zwolle (Werk en Inkomen, Ruimte & Economie, Basisvaardigheden), Tiem, Provincie Overijssel, AMR Zwolle, Werkgeversservicepunt, Stichting Lezen en Schrijven, Schagen Groep, maatschappelijke partners.	Verwachte datum voorstelling: 20 mei 2025.	De provincie levert een waardevolle bijdrage in de vorm van financiële middelen en inhoudelijke ondersteuning, waarmee een belangrijke impuls wordt gegeven aan de realisatie. Daarnaast worden de overige kosten verdeeld over de afdelingen: Arbeidsparticipatie, Ruimte & Economie en basisvaardigheden.
Het doorbreken van het taboe rondom laaggeletterdheid/geringe basisvaardigheden van inwoners met Nederlands als eerste taal door een impactvolle (regionale) campagne. Doel is het vergoten van de bewustwording bij professionals en het verbeteren van de toegankelijkheid van ondersteuning bij de regionale Taalpunten.	Verkenning van een (regionale) beeldcampagne aanpak laaggeletterdheid. De regionale campagne en de lokale communicatieaanpak worden met elkaar afgestemd.	Verschillende gemeenten uit de Arbeidsmarktregio Basisvaardigheden Zwolle, Beeldprikkels, maatschappelijke partners.	Vanaf 2025.	Nader te bepalen.
We zetten de kwaliteiten van ervaringsdeskundigen nog meer in om de herkenning en erkenning van geringe basisvaardigheden te vergroten en de drempel naar ondersteuning voor inwoners	Opstarten van een Taalambassade voor ervaringsdeskundigen. De Taalambassade is gericht op: werving van deelnemers, werving van andere ervaringsdeskundigen (uitbreiden van het aantal ervaringsdeskundigen), het geven	Gemeente Zwolle, Gemeente Kampen, Taalpunt Zwolle, Taalpunt Kampen, Stichting ABC, ervaringsdeskundigen.	Operationeel vanaf 2025.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.

[3] Voorstelling Laaggeletterdheid | Hetsen & Visschers

met Nederlands als eerste taal te verlagen.	van voorlichting, kwaliteitsbewaking, deelname aan een lezerspanel.			
Deskundigheidsbevordering professionals				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Vergroten bewustwording van professionals intern en extern met als doel signalering geringe basisvaardigheden en toeleiding naar Taalpunt Zwolle.	Het geven van voorlichting aan medewerkers gemeente Zwolle, Sociaal Wijkteam en maatschappelijke partners. Naast het geven van fysieke voorlichting zijn er via Stichting Lezen en Schrijven ook E-learnings: aanpak van laaggeletterdheid te volgen.	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Basisvaardigheden), Sociaal Wijkteam, Taalpunt Zwolle, maatschappelijke partners, Stichting Lezen en Schrijven, ervaringsdeskundigen.	Vanaf 2024.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.
Het bevorderen van de bewustwording van medewerkers om signalen van geringe basisvaardigheden te herkennen en daar passend op te reageren. Het doel is om inwoners met geringe basisvaardigheden beter te ondersteunen, hen waar nodig door te verwijzen naar Taalpunt Zwolle en de toegankelijkheid van gemeentelijke diensten te verbeteren.	Pilot herkennen van geringe basisvaardigheden balie Inwonerszaken door: Training contextgerichte vragen stellen medewerkers Inwonerszaken. Start, monitoring en evaluatie pilot Inwonerszaken (december 2024 – juni 2025). Deze actie hangt samen met ambitie 5: we passen onze communicatie verder aan zodat ook de inwoner die minder taalvaardig is ons kan bereiken.	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Inwonerszaken), Taalpunt Zwolle, Stichting Lezen en Schrijven.	Vanaf 2024.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken. De training ‘contextgerichte vragen stellen’ wordt in 2024 bekostigd uit het programma Menselijke Maat.
Versterken formele taalaanbod (NT2)				

Formele volwasseneducatie is gericht op het vergroten van basisvaardigheden volgens vastgestelde eindtermen. Er is een mogelijkheid om de taalverhoging af te ronden met een erkend diploma.				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het inrichten van het proces met de nieuwe formele taalaanbieder (NLtraining) volwasseneneducatie gericht op: niet-inburgeringsplichtigen inwoners (18+), gezinsmigranten, arbeidsmigranten uit Europese landen en Oekraïense ontheemden. Het doel is om een toegankelijke en effectieve leeromgeving te creëren, zodat de taal- en basisvaardigheden van deze groepen worden vergroot. Dit draagt bij aan hun sociale participatie, arbeidsmarktintegratie en zelfredzaamheid, waardoor gelijke kansen voor persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling worden gerealiseerd.	Inrichten proces van intake tot afronding traject volwasseneneducatie. Dit doen we zowel intern als met de nieuwe taalaanbieder.	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Basisvaardigheden), NLtraining.	2024 en verder.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.
Het ondersteunen van anderstalige volwassenen bij het ontwikkelen van de Nederlandse taalvaardigheid, zodat zij effectief kunnen communiceren in hun dagelijkse leven, op het werk, in het onderwijs en in de samenleving.	We continueren het huidige aanbod volwasseneneducatie en breiden dit aanbod (Alfabetisering, A0-A1, A1-A2, A2- B1 en B1-B2) uit tot maximaal 12 lesgroepen. In het huidige aanbod voegen we een avondgroep toe waardoor het aanbod ook beter toegankelijk is voor werkenden.	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Basisvaardigheden), NLtraining.	2024 en verder.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken. Deelnemers kunnen gedurende één jaar kosteloos deelnemen (aanwezigheidsverplichting van 80%).

Gemotiveerde deelnemers (taalniveau B1-B2) kunnen het traject volwasseneneducatie afronden met een staatsexamen. Met een diploma kunnen deelnemers instromen in vervolgonderwijs en/of worden de kansen op de arbeidsmarkt vergroot.	Proces afstemmen.	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Basisvaardigheden), NLtraining, DUO.	2024 en verder.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken. Deelnemers kunnen maximaal 2 keer per onderdeel deelnemen aan het staatsexamen. De onderdelen zijn: spreken, luisteren, schrijven, lezen.
Het vergroten van de mondelinge communicatieve vaardigheden van NT2-ers, zodat zij zelfverzekerder kunnen communiceren in alledaagse, sociale, educatieve en professionele situaties.	Inrichten van 2 WEB-EXTRA groepen. De groepen worden begeleid door Taalpunt Zwolle (samenwerking tussen formele en non-formele aanbieder). Evaluatie juni 2025.	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Basisvaardigheden), NLtraining, Taalpunt Zwolle.	2024 -2025.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken. Deelnemers kunnen gedurende een jaar kosteloos deelnemen (aanwezigheidsverplichting van 80%).
Tussenevaluatie waarin de voortgang, effectiviteit en samenwerking met de huidige taalaanbieder wordt beoordeeld in relatie tot de gestelde doelen. Op grond van de uitkomsten wordt bepaald of voortzetting van de samenwerking gewenst is en/of bijstelling nodig is.	Tussenevaluatie aan de hand van evaluatiekader met daarin onder andere: doelbereik, kwaliteit en samenwerking.	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Basisvaardigheden), ONS contractmanagement, NLtraining.	2025.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken. .
Het gericht in kaart brengen van deelnemers aan formele volwasseneneducatie, zodat een advies kan worden gegeven over de prioritering van deelname aan de formele	Monitoren van de toename van deelnemers aan volwasseneneducatie Voorstel ten aanzien van prioritering van doelgroepen op basis van de	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Basisvaardigheden), Stuurgroep basisvaardigheden, NLtraining.	2025.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.

volwasseneducatie. Het doel is te zorgen voor gerichte ondersteuning voor de eerdergenoemde groepen.	volgende criteria: - Maatschappelijke impact; - Haalbaarheid en middelen; - Leerresultaten en effectiviteit.			
Taalaanbod: non-formele volwasseneneducatie (NT2) Georganiseerd leren gericht op het verbeteren van taalvaardigheden. Dit kan bijvoorbeeld door (individuele) taalcoaching.				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het in kaart brengen van het huidige aanbod non-formele volwasseneneducatie met als doel het ontdekken van eventuele hiaten en het versterken van de bestaande activiteiten, zodat deze nog beter aansluiten bij de behoeften van inwoners. Daarnaast wordt gestreefd naar een versterking van de onderlinge verbinding van diverse aanbieders om de toegankelijkheid en effectiviteit van het aanbod te vergroten.	In kaart brengen van huidige aanbod non-formele volwasseneneducatie. Analyseren van de behoeften van inwoners en waar wenselijk het aanbod uitbreiden. Versterken van de samenwerking met relevante partijen (Taalsamenwerking Zwolle).	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Basisvaardigheden), Taalpunt Zwolle, Travers Welzijn, Stichting Gilde, Present, Klets en Koek, Geloof in Taal*. * Bij een aantal partners is de betrokkenheid van de gemeente niet direct aanwezig. Dit biedt echter wel kansen voor partners om zelfstandig initiatieven te ontwikkelen en bij te dragen aan een diverse en veelzijdige aanpak, wat de effectiviteit van het totale netwerk kan versterken. Dit kan bijvoorbeeld door deel te nemen aan de Taalsamenwerking Zwolle.	2024 en verder.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.
Optimaliseren en/of uitbreiden aanpak gericht op versterken van digitale vaardigheden				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**

Het versterken van digitale vaardigheden en het bevorderen van blijvende toegang tot en gebruik van digitale middelen, zodat inwoner effectief kunnen deelnemen aan de digitale samenleving en optimaal gebruik kunnen maken van onlinediensten en informatie.	Evaluatie huidige aanbod in de stad waaronder de cursussen: 'Doe meer met je DigiD' en 'Klik en Tik'. Het is wenselijk om te verkennen of er aanvullend aanbod nodig is om beter in te spelen op de behoeften van de doelgroep en om de effectiviteit van de huidige initiatieven te optimaliseren. Deze actie draagt eveneens bij ambitie 2 en ambitie 4 (arbeidsparticipatie, gezondheid en financiële (zelf)redzaamheid).	Gemeente Zwolle (Basisvaardigheden), Informatiepunt Digitale Overheid (IDO), Taalpunt Zwolle, NLtraining, Travers Welzijn.	2025 en verder.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken. Bij ontwikkeling van nieuw aanbod is er budget in de begroting gereserveerd.

Ambitie 2: we bereiken meer inwoners met Nederlands als eerste taal (NT1)

Dit doen we door:

- Aanvullend onderzoek door middel van klantreizen.
- Vervolg: behoefteanalyse leervragen en waar nodig uitbreiden aanbod

Aanvullend onderzoek: klantreizen				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Breed inzicht in de beleving van NT1-ers (klantreis) betrokken maatschappelijke organisaties (diepte-interviews) inclusief aanbevelingen voor een beterde dienstverlening vanuit de gemeente en Taalpunt Zwolle.	Uitvoeren klantreizen NT1-ers inclusief aanvullend onderzoek bij maatschappelijke partners (professionals).	Gemeente Zwolle (Programma Dienstverlening, Basisvaardigheden), Taalpunt Zwolle, ervaringsdeskundigen NT1-ers en maatschappelijke partners.	Afgerond.	De klantreizen zijn bekostigd uit het programma Dienstverlening.
Vervolg: klantreizen				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**

Het bereiken en ondersteunen van inwoners met Nederlands als eerste taal, waarbij de verantwoordelijkheid voor het bereiken van deze groep primair ligt bij de professionals die direct contact hebben met deze inwoners, aangezien zij bij deze inwoners een cruciale rol spelen in het verkennen van behoeften, het bieden van ondersteuning en het begeleiden naar Taalpunt Zwolle.	Het verder uitwerken van het proces om inwoners met Nederlands als eerste taal te vinden en te bereiken, zodat zij gericht benaderd en ondersteund kunnen worden. Het inventariseren van het huidige aanbod en camouflage aanbod[4]. Zo nodig uitbreiden van het aanbod waarbij de inhoud van de lessen op de behoeften van de deelnemer wordt aangepast (denk aan officiële brieven, werk gerelateerde communicatie, digiTaal of hulp bij dagelijkse situaties). Ook het opstarten van een formele volwasseneneducatie gericht op de inwoner met Nederlands als eerste taal behoort tot de mogelijkheden. Deze actie hangt samen met ambitie 1 (werken aan bekendheid en bewustwording).	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Basisvaardigheden), Taalpunt Zwolle, Travers Welzijn, Sociaal Wijkteam, NLtraining, ervaringsdeskundigen, maatschappelijke partners.	2024 en verder.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.

Ambitie 3: We zetten in op preventie van (taal)achterstand bij kinderen en jongeren

Dit doen we door:

- Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid.
- Vervolg op de Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid.
- Ouderbetrokkenheid en basisvaardigheden.

Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid

[4] Camouflageaanbod zijn onder andere cursussen die niet specifiek gericht zijn op het versterken van basisvaardigheden maar worden wel vaak door deze groep deelnemers gevolgd, omdat ze als laagdrempelig of minder stigmatiserend worden ervaren.

De Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid is erop gericht de cyclus van laaggeletterheid te doorbreken zodat kinderen uit taalarme gezinnen een betere kans krijgen hun mogelijkheden te ontwikkelen. Omdat ouders een cruciale rol spelen bij de taal- en geleterdheidsontwikkeling van hun (jonge) kinderen, worden binnen de gezinsaanpak ouders ondersteund om die rol krachtiger in te vullen.				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het beter afstemmen van de strategie en acties gericht op het doorbreken van de cyclus van, zodat kinderen kansrijker kunnen opgroeien en betere vooruitzichten voor de toekomst krijgen.	Ontwikkelen van een verandertheorie vanuit verschillende perspectieven (kinderen, jongeren, ouders en professionals).	Gemeente Zwolle (Onderwijskansenbeleid, Basisvaardigheden), Stadkamer, Travers Welzijn, Stichting Lezen en Schrijven, Stichting Lezen, Rijnbrink.	November 2023 – mei 2024.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.
Vervolg Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het integreren van de Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid binnen de samenwerkingsstructuur van de LEA, zodat een nadere uitwerking en verankering van de verandertheorie wordt gerealiseerd.	Toetsen van de verandertheorie aan de LEA-doelstellingen en vaststellen eventuele overlap en hiaten. Wanneer toetsing uitwijst dat deze aanpak niet effectief is, wordt het proces geëvalueerd en wordt onderzocht welke aanpassingen nodig zijn.	Gemeente Zwolle (Onderwijs, Onderwijskansenbeleid, Basisvaardigheden), Stadkamer, Travers Welzijn, BO, VO.	2024 en verder.	Niet van toepassing.
Ouderbetrokkenheid en basisvaardigheden				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het verbeteren van taal-, reken- en digitale vaardigheden bij ouders, waardoor de betrokkenheid bij het onderwijs wordt versterkt en de communicatie met onderwijs- en	Onderzoek en analyse door een verkennend onderzoek naar de behoeften en uitdagingen van ouders op het gebied van basisvaardigheden en ouderbetrokkenheid.	Gemeente Zwolle (Onderwijskansenbeleid, Basisvaardigheden), Stadkamer (Alle Zwolse Kinderen Lezen), Taalpunt Zwolle, NLtraining, Travers	Vanaf 2025.	Nader te bepalen.

maatschappelijke partners wordt verbetert. Dit draagt bij aan de ontwikkelkansen van kinderen.	Inventariseren van bestaande initiatieven en programma's waaronder 'Voor jou en je Kind!'[5].	Welzijn, VVE-aanbieders, scholen BO, Sociaal Wijkteam, Stichting Lezen en Schrijven.		

Ambitie 4: De aanpak basisvaardigheden bedden we structureel in binnen de beleidsterreinen van het sociaal domein (integrale aanpak)

Dit doen op de volgende thema's:

- Arbeidsparticipatie.
- Financiële (zelf)redzaamheid.
- Gezondheid.

Arbeidsparticipatie: brede intake				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
De intake integraal inrichten om aan de voorkant een goede diagnose te stellen. In dit proces is aandacht voor het herkennen van geringe basisvaardigheden waardoor inwoners passende begeleiding krijgen zodat zij effectief ondersteund kunnen worden in werktoeleiding.	Het integreren van het thema basisvaardigheden in de brede intake zoals omschreven in de uitvoeringsagenda arbeidsparticipatie en arbeidsmarkt. Dit heeft tot doel dat de ondersteuning van inwoners beter geïntegreerd wordt met de beleidsdoelen rondom arbeidsparticipatie.	Gemeente Zwolle (Werk en Inkomen, Team Educatie, Basisvaardigheden), Sociaal Wijkteam, Tiem, Stichting Lezen en Schrijven.	Vanaf 2025.	Nader te bepalen.
Arbeidsparticipatie: (waar nodig) uitbreiden van het aanbod gericht op basisvaardigheden				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het vergroten van de kans op werk en/of deelname aan de samenleving.	In kaart brengen huidige aanbod gericht op NT1 en NT2.	Gemeente Zwolle (Werk en Inkomen, Basisvaardigheden), Tiem,	Vanaf 2025.	Nader te bepalen.

[5] Voor jou en je kind! | Stichting Lezen en Schrijven

	Verbreden van het aanbod met bijvoorbeeld digitale vaardigheden en/of combinatie van digitale vaardigheden en lezen en schrijven en/of cursus 'Jouw leven & werk'[6] en/of praktijklessen met Nederlandse vaktaal. Deze actie hangt samen met de Visie op Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarktbeleid en de daarbij behorende meerjarige uitvoeringsagenda. Deze actie hangt verder samen met ambitie 2: het vergroten van het bereik van inwoners met Nederlands als eerste taal.	NLtraining, Taalpunt Zwolle, Stichting Lezen en Schrijven en andere maatschappelijke partners.		
Financiële (zelf)redzaamheid				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het vergroten van de bewustwording tussen financiële problemen en geringe basisvaardigheden en het verkrijgen van input van professionals, ervaringsdeskundigen en vrijwilligers over wat er nodig is om effectieve ondersteuning op dit gebied te kunnen bieden.	Organiseren twee werksessies. Opstarten werkgroep vergroten financiële – en basisvaardigheden Het ontwikkelen van een plan van aanpak als basis voor een pilot gericht op versterken van financiële vaardigheden en basisvaardigheden.	Gemeente Zwolle (Sociaal Wijkteam, Basisvaardigheden), Taalpunt Zwolle, Op Orde, Travers Welzijn, ervaringsdeskundigen, (taal)vrijwilligers, maatschappelijke partners en organisaties.	Vanaf 2024.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.

[6] Jouw leven & werk | Stichting Lezen en Schrijven

Het vergroten van de financiële (zelf)redzaamheid bij inwoners met geringe financiele - en basisvaardigheden met als doel hen beter in staat te stellen met hun financiën en hun maatschappelijk participatie te versterken.	Pilot 'Voor 't zelfde geld[7]. Binnen het project financiële vaardigheden wordt een integrale aanpak gehanteerd, waarbij verschillende basisvaardigheden – zoals taalvaardigheid, rekenvaardigheid en digitale vaardigheden – op een gericht manier worden toegepast en versterkt. De cursus 'Voor 't zelfde Geld' is een voorbeeld van het camouflageaanbod zoals genoemd onder ambitie 2.	Gemeente Zwolle (Basisvaardigheden), Taalpunt Zwolle, Travers Welzijn, Op Orde, maatschappelijke partners.	2024 en verder.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.
Het bevorderen van de bewustwording van medewerkers schulddienstverlening om signalen van geringe basisvaardigheden te herkennen en daar passend op te reageren. Het doel is om inwoners met geringe basisvaardigheden beter te ondersteunen en hen wanneer nodig door te verwijzen naar Taalpunt Zwolle	Training contextgerichte vragen stellen medewerkers schulddienstverlening. Start, monitoring en evaluatie pilot schulddienstverlening. Uitrol naar andere afdelingen binnen schulddienstverlening.	Gemeente Zwolle (Team Educatie, Schulddienstverlening, basisvaardigheden), Taalpunt Zwolle, Stichting Lezen en Schrijven.	2025.	Nader te bepalen.
Gezondheid: 'Gezond en goed met elkaar' en leefstijlinterventie: 'Voel je goed'				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het doel van het project 'Gezond en goed met elkaar' is om gelijktijdig	De uitvoering van het cursusprogramma 'Gezond en Goed met elkaar' zal door de VU worden	Gemeente Zwolle (Gezondheid, Basisvaardigheden), Vrije	- Groep 1 Holtenbroek: oktober 2024 (vol). - Groep 2 Tiem: januari 2025.	De financiële lasten in 2024 bekostigd vanuit de GALA middelen.

[7] Voor 't zelfde geld | Stichting Lezen en Schrijven

gezondheidsvaardigheden en taalvaardigheden te verbeteren, op basis van de zes pijlers van Positieve Gezondheid zodat mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden zich gezonder gaan voelen, ook wanneer zij geen chronische ziekte hebben.	gecoördineerd en uitgevoerd in 3 groepen.	Universiteit Amsterdam, leefstijlcoach Sportservice Zwolle, Tiem en andere samenwerkingspartners.	- Groep 3 Holtenbroek: april 2025	In 2025 worden de kosten evenredig verdeeld tussen de beleidsterreinen Gezondheid en Basisvaardigheden.
Leefstijlinterventie 'Voel je goed' is gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl bij mensen met beperkte basisvaardigheden, door middel van laagdrempelige en begrijpelijke ondersteuning op het gebied van voeding, beweging en gezondheid.	Verkennen leefstijlinterventie 'Voel je goed!'[8] meegenomen. Voel je goed! Is een interventie voor lager opgeleide volwassenen die laaggeletterd zijn en aan een gezonder gewicht willen werken. De leefstijlinterventie 'Voel je goed' is een voorbeeld van het camouflageaanbod zoals genoemd onder ambitie 2.	Gemeente Zwolle (Gezondheid, Bassivaardigheden), ervaringsdeskundigen, stuurgroep basisvaardigheden, maatschappelijke partners.	Vanaf 2025.	Kostenraming voor de leefstijlinterventie 'Voel je goed!': € 20.000, - per groep van 8 personen, inclusief materialen. Bij een positieve verkenning worden de kosten gedekt uit het bestaand budget van Basisvaardigheden en Gezondheid.

Ambitie 5: we passen onze communicatie verder aan zodat ook de inwoner die minder taalvaardig is ons kan bereiken

In het programmaplan Menselijke Maat staan de maatschappelijke effecten en strategische doelen geformuleerd die uitgewerkt zijn in twee programmalijnen 'vertrouwd' en 'duidelijk'. Deze zijn in het uitvoeringsplan Menselijke Maat vertaald naar operationele doelen en zijn de activiteiten en resultaten in 2024 benoemd. Met name in de programmalijn 'Duidelijk' is de samenhang zichtbaar met het beleidsterrein basisvaardigheden. Het gaat hierbij om: een toegankelijke website, heldere informatie en eenvoudige regelingen. Waar wenselijk en mogelijk werken we op dit thema integraal samen met het programmateam Menselijke Maat op de thema's:

- Informatiepunt Digitale Overheid.
- Leeshulp website gemeente Zwolle.

[8] Voel je goed! | Stichting Lezen en Schrijven

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Verruimen van de mogelijkheden van persoonlijk contact met de gemeente.	We experimenteren hoe we het ondersteuningsaanbod van het Informatiepunt Digitale Overheid op verschillende manieren dichtbij inwoners brengen. Dit kan bijvoorbeeld door pop-up IDO's of een rijdende IDO.	Gemeente Zwolle (Basisvaardigheden, programmateam Menselijke Maat), Informatiepunt Digitale Overheid (Stadkamer), Digiservicepunt Travers Welzijn, Op Orde.	Doorlopend vanaf 2024.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.
Verkennen leeshulp voor website gemeente Zwolle				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Het verbeteren van de toegankelijkheid van digitale informatie voor inwoners met geringe basisvaardigheden, zodat zij de aangeboden informatie zelfstandig kunnen begrijpen en benutten. Zie ook het uitvoeringsplan Menselijke Maat 2025.	Wij voeren een marktverkenning uit om inzicht te krijgen in de beschikbare producten en diensten.	Gemeente Zwolle (programma Menselijke Maat, Versimpelteam, Basisvaardigheden). Waar mogelijk inzet van ervaringsdeskundigen.	Vanaf 2024.	Niet van toepassing

Monitoren, evalueren en verbeteren

Monitoring: Landelijk Beeld Volwasseneneducatie (CBS)
Om een objectief, bruikbaar en betrouwbaar beeld te krijgen over het bereik van de Web-gelden onderzoekt het CBS hoeveel inwoners aan WEB-cursussen deelnemen, aan welke cursussen zij deelnemen en wie aan de cursussen deelneemt. Het gaat hierbij om de volgende data: geslacht (M, V en neutraal), geboortejaar, NT1 of NT2, • Postcode of woongemeente, • type cursus (formeel en non-formeel), • soort aanbod (taal, rekenen, digitale vaardigheden of hybride cursus).

Doel	Actie(s)	Partners	Wanneer?	Financiën
Meer inzicht in aanpak en uitvoering van beleid, waardoor er sneller kan worden bijgestuurd. De CBS-meting wordt regionaal in de arbeidsmarktregio[9] basisvaardigheden uitgevoerd	Als contactgemeente Zwolle van de arbeidsmarktregio Zwolle, schakelen we een derde partij in om de data jaarlijks richting CBS aan te leveren.	Regiogemeenten Arbeidsmarktregio Basisvaardigheden, lokaal: Taalpunt Zwolle, NLtraining, Qwasp (dataverzameling).	Regionaal opstartjaar 2023, vanaf 2024 werken bijna alle regionale formele en non-formele aanbieders mee. Rapportage 2024 verwacht in najaar 2025.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.
Monitoring: impactmeting volwasseneneducatie				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
De impactmeting geeft meer inzicht in de impact van volwasseneneducatie op de volgende gebieden: taalvaardigheid, digitale vaardigheden, assertiviteit, ontmoeten & ondernemen, natuur- en sportactiviteiten en arbeidsmarktpositie. De resultaten van de impactmeting kunnen tot verbetering of wijziging van het aanbod leiden.	Voor de uitvoering van de impactmeting hebben we een externe partij ingeschakeld, die verantwoordelijk is voor het verzamelen, analyseren van gegevens en het opstellen van een rapportage met bevindingen. Bij voldoende deelnemers per gemeente kan de impactmeting lokaal worden uitgesplitst.	Regiogemeenten Arbeidsmarktregio Basisvaardigheden. Lokaal: Taalpunt Zwolle, NLtraining, deelnemers volwasseneneducatie. De impactmeting wordt uitgevoerd door Arteduc[10].	Dataverzameling regionaal in 2024. Rapportage verwacht in Q1 2025.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.
Plannen, uitvoeren, controleren en verbeteren: stuurgroep basisvaardigheden				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**

[9] In de Arbeidsmarktregio Basisvaardigheden zijn de volgende gemeenten vertegenwoordigd: Steenwijkerland, Oldebroek, Kampen, Hattem, Hardenberg, Raalte, Ommen, Dalfsen, Meppel, Westervelde, Staphorst, Zwartewaterland, Zwolle (centrumgemeente).

[10] Artéduc (arteduc.nl)

De stuurgroep versterkt de aanpak rond basisvaardigheden zodat de coördinatie, afstemming en samenwerking wordt bevorderd met als doel een continue verbetering van de aanpak rondom basisvaardigheden.	Aan de hand van de Plan-Do-Check-Act cyclus monitort en analyseert de stuurgroep de voorgang en effectiviteit van de in de uitvoeringsagenda genoemde acties. Verkenning van deelname Tiem aan stuurgroep vanaf 2025.	Gemeente Zwolle (Basisvaardigheden), Sociaal Wijkteam, Travers Welzijn, Stadkamer (Taalpunt, Informatiepunt Digitale Overheid), Stichting Lezen en Schrijven.	Vanaf 2024. De stuurgroep komt 4 keer per jaar bij elkaar.	Financiering vanuit bestaande subsidie - en prestatieafspraken.
Verbeteren: tijdelijke uitbreiding capaciteit Taalpunt Zwolle				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Optimalisatie rol van Taalpunt Zwolle als expertisecentrum basisvaardigheden met daarbij de focus op de inwoner met Nederlands als eerste taal.	Tijdelijke uitbreiding formatie Taalpunt Zwolle met een Taalpuntdocent.	Gemeente Zwolle, Stadkamer (Taalpunt Zwolle).	Augustus 2024 voor de duur van 1 jaar.	Financiering uit restant WEB – middelen.
Verbeteren: Uitbreiding capaciteit Team Educatie gemeente Zwolle				
Doel	**Actie(s)**	**Partners**	**Wanneer?**	**Financiën**
Gestructureerde ondersteuning aan het leerproces van deelnemers aan formele volwasseneneducatie (WEB), met als doel hen binnen maximaal één jaar naar het hoogst haalbare niveau te begeleiden, hun zelfredzaamheid te vergroten en hun maatschappelijke participatie te versterken.	Uitbreiding formatie Team Educatie (Team IPA) met 1 FTE. Proces rondom instroom NLtraining optimaliseren. Proces intern (IPA-WEB) optimaliseren.	Gemeente Zwolle (Basisvaardigheden, IPA)	Augustus 2024 en verder.	Augustus 2024 tot en met augustus 2025. Financiering uit de Decentralisatie Uitkering aanpak Laaggeletterdheid 2024. Vanaf augustus 2025 is de inzet van Team Educatie structureel in de begroting opgenomen.
Verbeteren: verkennen inzet van aandachtsfunctionaris basisvaardigheden (intern en extern)				

Doel	Actie(s)	Partners	Wanneer?	Financiën
Het doel van een aandachtsfunctionaris basisvaardigheden is om binnen de organisatie bewustzijn, ondersteuning en verbeterede toegang te creëren voor mensen met beperkte basisvaardigheden.	Verkenning in stuurgroep basisvaardigheden.	Gemeente Zwolle (Basisvaardigheden), Sociaal Wijkteam, Travers Welzijn, Stadkamer, NLtraining, Stichting Lezen en Schrijven.	2025	Nader te bepalen.